

STATUTI I TË DREJTAVE THEMELORE TË BASHKIMIT EVROPIAN

(2000/C 364/01)

Shpallja Zyrtare

Parlamenti Evropian, Këshilli dhe Komisioni shpallin zyrtarisht tekstin më poshtë si Statuti i të drejtave themelore të Bashkimit Evropian.

Bërë në Nice në shtatë Dhjetor të vitit 2000.

HYRJE

Popujt e Evropës, në krijimin e një bashkimi gjithnjë e më të ngushtë midis tyre, janë të vendosur të ndajnë një të ardhme paqësore, të bazuar në vlerat e përbashkëta.

Të ndërgjegjshëm për trashëgiminë e tij shpirtërore dhe morale, Bashkimi është themeluar mbi vlerat e pandashme universale të dinjitetit njerëzor, lirisë, barazisë dhe solidaritetit; ajo është e bazuar në parimet e demokracisë dhe sundimit të ligjit. Ajo e vendos individin në qendër të aktiviteteve të saj, duke krijuar shtetësi të Bashkimit dhe duke krijuar një sipërfaqe prej lirisë, sigurisë dhe drejtësisë.

Bashkimi kontribuon në ruajtjen dhe zhvillimin e këtyre vlerave të përbashkëta, duke respektuar diversitetin e kulturave dhe traditave të popujve të Evropës, si dhe identitetet kombëtare të Shteteve Anëtare dhe organizimin e autoriteteve të tyre publike në nivel kombëtar, rajonal dhe nivelet lokale; ajo kërkon të promovojë një zhvillim të balancuar dhe të qendrueshëm dhe siguron lëvizjen e lirë të personave, mallrave, shërbimeve dhe kapitaleve dhe lirinë e themelimit.

Për këtë qëllim, është e nevojshme për të forcuar mbrojtjen e të drejtave themelore në dritën e ndryshimeve në shoqëri, progresit shoqëror dhe zhvillimet shkencore dhe teknologjike, duke bërë ato të drejta më të dukshme në një Statut.

Ky Statut riafirmon, me kujdesin e duhur për kompetencat dhe detyrat e Komunitetit dhe Bashkimit dhe parimin e subsidiaritetit, të drejtat si ato rezultojnë, në veçanti, nga traditat kushtetuese dhe detyrimet ndërkombëtare të përbashkëta për Shtetet Anëtare, Akti mbi Bashkimin Evropian, Aktet e Komunitetit, Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, Statutet Sociale të miratuara nga Komuniteti dhe nga Këshilli i Evropës dhe jurisprudencën e Gjykatës së Drejtësisë të Komuniteteve Evropiane dhe Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut.

Gëzimi i këtyre të drejtave nënkupton përgjegjësitë dhe detyrat në lidhje me personat e tjerë, të komunitetit njerëzor dhe për brezat e ardhshëm.

Bashkimi prandaj njeh të drejtat, liritë dhe parimet e përcaktuara si më poshtë.

KAPITULLI I

DINJITETI

Neni 1

Dinjiteti njerëzor

Dinjiteti i njeriut është i pacënueshëm. Ai duhet të respektohet dhe të mbrohet.

Neni 2

E drejta për të jetuar

1. Gjithkush ka të drejtën për të jetuar.
2. Askush nuk mund të dënohet me dënim me vdekje, apo ekzekutohet.

Neni 3

E drejta për integritetin e personit

1. Gjithkush ka të drejtën e respektimit të integritetit të tij ose saj fizik dhe mendor.
2. Në fushat e mjekësisë dhe të biologjisë, në veçanti duhet të respektohen si në vijim:
 - Miratimi i lirë dhe i informuar i personit të interesuar, sipas procedurave të përcaktuara me ligj,
 - Ndalimi i praktikave eugjenike, në veçanti ato që synojnë përzgjedhjen e personave,
 - Ndalimi për të bërë trupin e njeriut dhe pjesët e tij si një burim për fitimin financiar,
 - Ndalimin e klonimit riprodhues të qenieve njerëzore.

Neni 4

Ndalimi i torturës dhe trajtimit çnjerëzor, degradues ose ndëshkues

Askush nuk do t'i nënshtrohet torturës ose trajtimit çnjerëzor, degradues ose ndëshkues.

Neni 5

Ndalimi i skllavërisë dhe i punës së detyruar

1. Askush nuk do të mbahet në skllavëri ose në robëri.

2. Askujt nuk do t'i kërkohet të kryejë një punë me dhunë ose të detyruar.
3. Trafikimi i qenieve njerëzore është i ndaluar.

KAPITULLI II

LIRITË

Neni 6

E drejta për liri dhe siguri

Gjithkush ka të drejtën e lirisë dhe sigurisë së personit.

Neni 7

Respekti për jetën private dhe familjare

Gjithkush ka të drejtën për respektimin e jetës private dhe familjare të tij apo saj, shtëpinë dhe komunikimet.

Mbrojtja e të dhënave personale

1. Gjithkush ka të drejtën e mbrojtjes së të dhënave personale që i përkasin atij apo asaj.
2. Të dhënat e tilla duhet të jenë të përpunuara në mënyrë të drejtë për qëllimet e specifikuar dhe në bazë të pëlqimit të personit në fjalë apo në një tjetër bazë legjitime të parashikuar nga ligji. Gjithkush ka të drejtën e aksesit në të dhënat e mbledhura që i përkasin atij apo asaj, dhe të drejtën për të korrigjuar.
3. Përputhshmëria me këto rregulla do të jetë në lidhje me kontrollin nga një autoritet i pavarur.

Neni 9

E drejta për t'u martuar dhe e drejta për të gjetur një familje

E drejta për t'u martuar dhe e drejta për të gjetur një familje do të jenë të garantuara në përputhje me ligjet kombëtare që rregullojnë ushtrimin e këtyre të drejtave.

Neni 10

Liria e mendimit, e ndërgjegjes dhe e fesë

1. Gjithkush ka të drejtën e lirisë së mendimit, ndërgjegjes dhe fesë. Kjo e drejtë përfshin lirinë për të ndryshuar fenë ose besimin dhe lirinë, qoftë vetë ose në bashkësi me të tjerët dhe në publik ose privatisht, për të manifestuar fenë apo besimin, në adhurim, mësimdhënie, praktikë dhe zbatim.
2. E drejta për kundërshtimin e ndërgjegjshëm është e njohur, në përputhje me ligjet kombëtare që rregullojnë ushtrimin e kësaj të drejte.

Neni 11

Liria e shprehjes dhe informimit

1. Gjithkush ka të drejtën e lirisë së shprehjes. Kjo e drejtë përfshin lirinë e mendimit dhe për të marrë dhe dhënë informacione dhe ide pa ndërhyrjen e autoriteteve publike dhe pavarësisht nga kufijtë.
2. Liria dhe pluralizmi i medias do të respektohen.

Neni 12

Liria e tubimit dhe e organizimit

1. Gjithkush ka të drejtën e lirisë së tubimit paqësor dhe të lirisë së organizimit në të gjitha nivelet, në veçanti në politikë, sindikata dhe çështje qytetare, që nënkupton të drejtën e secilit për të formuar dhe bashkuar në sindikata për mbrojtjen e interesave të tij apo të saj.
2. Partitë politike në nivel të Bashkimit kontribuojnë për shprehjen e vullnetit politik të qytetarëve të Bashkimit.

Neni 13

Liria e arteve dhe shkencave

Kërkimet shkencore dhe të artit do të jenë pa detyrim. Liria akademike do të respektohet.

Neni 14

E drejta për t'u arsimuar

1. Gjithkush ka të drejtën për t'u arsimuar dhe për të patur akses në trajnim profesional dhe të vazhdueshëm.
2. Kjo e drejtë përfshin mundësinë për të marrë arsim të detyrueshëm falas.

3. Liria për të gjetur institucionet arsimore me respektin e duhur për parimet demokratike dhe e drejta e prindërve për të siguruar edukimin dhe mësimin e fëmijëve të tyre në përputhje me bindjet e tyre fetare, filozofike dhe pedagogjike do të respektohen, në përputhje me ligjet kombëtare që rregullojnë ushtrimin e një lirie të tillë dhe të drejtë.

Neni 15

Liria për të zgjedhur një profesion dhe e drejta për t'u angazhuar në punë

1. Gjithkush ka të drejtë për t'u angazhuar në punë dhe të ndjekë një profesion të zgjedhur lirisht apo të pranuar.
2. Çdo qytetar i Bashkimit ka lirinë për të kërkuar punësim, për të punuar, për të ushtruar të drejtën e vendosjes dhe për të ofruar shërbime në çdo Shtet Anëtar.
3. Shtetasit e vendeve të treta të cilët janë të autorizuar të punojnë në territoret e Shteteve Anëtare kanë të drejtë për kushtet e punës ekuivalente me ato të qytetarëve të Bashkimit.

Neni 16

Liria për të drejtuar një biznes

Liria për të drejtuar një biznes në përputhje me ligjin e Komunitetit dhe ligjet dhe praktikatat kombëtare është e njohur.

Neni 17

E drejta e pronës

1. Gjithkush ka të drejtën për të poseduar, përdorur, për zgjidhjen përfundimtare dhe lënie trashëgim pasurinë e tij apo të saj të fituara ligjërisht. Askujt nuk mund ti privohet pasuria e tij ose e saj, përveçse në interesat publike dhe në rastet ku sipas kushteve të parashikuara nga ligji, në çështjen e një kompensimi të drejtë që të paguhet në kohën e duhur për humbjen e tyre. Përdorimi i pronës mund të rregullohet me ligj për aq sa është e nevojshme për interesat e përgjithshme.

2. Pronësia intelektuale duhet të mbrohet.

Neni 18

E drejta për azil

E drejta për azil do të jetë e garantuar me respektin e duhur për rregullat e Konventës së Gjenevës të 28 Korrikut 1951 dhe Protokollin e 31 Janarit 1967 në lidhje me statusin e refugjatëve dhe në përputhje me Aktin themelues të Komunitetit Evropian.

Neni 19

Mbrojtja në rast të largimit, përjashtimit ose të ekstradimit

1. Dëbimet kolektive janë të ndaluara.
2. Askush nuk mund të largohet, përjashtohet ose ekstradohet në një shtet ku ekziston një rrezik serioz se ai ose ajo do t'i nënshtrohet dënimit me vdekje, torturimit ose një trajtimi tjetër çnjerëzor ose ndëshkues.

KAPITULLI III

BARAZIA

Neni 20

Barazia para ligjit

Gjithkush është i barabartë para ligjit.

Neni 21

Mosdiskriminimi

1. Çdo diskriminim i bazuar në çfarëdo fushe si seksi, raca, ngjyra, origjina etnike ose sociale, karakteristika gjenetike, gjuha, feja apo besimi, opinionin politik ose çdo opinion tjetër, anëtarësia e pakicave kombëtare, pronës, lindjes, paaftësisë, moshës apo orientimit seksual duhet të ndalohet.
2. Brenda fushës së zbatimit të Aktit themelues të Komunitetit Evropian dhe të Aktit mbi Bashkimin Evropian, dhe pa rënë ndesh me dispozitat e veçanta të këtyre akteve, çdo diskriminim në fushën e kombësisë do të ndalohen.

Neni 22

Diversiteti kulturor, fetar dhe gjuhësor

Bashkimi do të respektojë diversitetin kulturor, fetar dhe gjuhësor.

Neni 23

Barazia midis burrave dhe grave

Barazia ndërmjet burrave dhe grave duhet të sigurohet në të gjitha fushat, duke përfshirë punësimin, punën dhe pagesën.

Parimi i barazisë nuk do të ndalojë mbajtjen ose miratimin e masave që sigurojnë avantazhe të veçanta në favor të gjinisë më pak të përfaqësuar.

Neni 24

Të drejtat e fëmijës

1. Fëmijët do të kenë të drejtën e një mbrojtjeje dhe kujdesin e nevojshëm për mirëqenien e tyre. Ato mund të shprehin pikëpamjet e tyre lirisht. Pikëpamje të tilla duhet të merren në konsideratë në çështjet që kanë të bëjnë në përputhje me moshën dhe pjekurinë e tyre.

2. Në të gjitha veprimet që lidhen me fëmijët, nëse merren nga autoritetet publike ose institucionet private, interesat më të mira të fëmijës duhet të jetë konsiderata mbizotëruese.

3. Çdo fëmijë duhet të ketë të drejtën të mbajë mbi një bazë të rregullt një marrëdhënie personale dhe kontakte të drejtpërdrejta me të dy prindërit e tij ose të saj, përveçse kur kjo është në kundërshtim me interesat e tij ose të saj.

Neni 25

Të drejtat e të moshuarve

Bashkimi njih dhe respekton të drejtat e të moshuarve për të udhëhequr një jetë me dinjitet dhe pavarësi dhe për të marrë pjesë në jetën sociale dhe kulturore.

Neni 26

Integrimi i personave me aftësi të kufizuara

Bashkimi njih dhe respekton të drejtën e personave me aftësi të kufizuara për të përfituar nga masat e hartuara për të siguruar pavarësinë e tyre, integrim social dhe profesional dhe pjesëmarrje në jetën e komunitetit.

KREU IV

SOLIDARITETI

Neni 27

E Drejta e Punëtorëve për informim dhe konsultim brenda ndërmarrjes

Punëtorëve ose përfaqësuesve të tyre duhet, në nivelet e duhura, t'ju garantohet informacioni dhe konsultimi në kohë të mira në rastet dhe sipas kushteve të parashikuara në ligjin e Komunitetit dhe ligjet dhe praktikrat kombëtare.

Neni 28

E drejta e marrëveshjeve kolektive dhe veprimin

Punëtorët dhe punëdhënësit ose organizatat e tyre respektive, kanë, në përputhje me ligjin e Komunitetit dhe ligjet dhe praktikrat kombëtare, të drejtën të negociojnë dhe të lidhin marrëveshje kolektive në nivelet e duhura dhe, në rastet e konflikteve të interesit, të ndërmarrin veprime kolektive për të mbrojtur interesat e tyre, duke përfshirë grevat.

Neni 29

E drejta e aksesit në shërbimet e punësimit

Gjithkush ka të drejtën e aksesit në një shërbim falas vendosje.

Neni 30

Mbrojtja në rast të shkarkimit të pajustificuar

Çdo punëtor ka të drejtë për mbrojtje kundër pushimit nga puna të pajustificuar, në përputhje me ligjin e Komunitetit dhe ligjet dhe praktikrat kombëtare.

Neni 31

E Drejta dhe vetëm kushtet e punës

1. Çdo punëtor ka të drejtë për kushtet e punës të cilat respektojnë shëndetin e tij ose të saj, sigurinë dhe dinjitetin.
2. Çdo punëtor ka të drejtë për kufizimin e orëve maksimale të punës, në periudha ditore dhe javore të pushimit dhe për një periudhë të pushimit vjetor të paguar.

Neni 32

Ndalimi i punës tek fëmijët dhe Mbrojtja e tyre dhe të rinjve në vendin e punës

Punësimi i femijëve është i ndaluar. Mosha minimale për tu punësuar nuk mund të jetë më e ulët se mosha e lënies së shkollës, pa paragjykimin për këto rregulla, ashtu siç mund jenë më të favorshme për të rinjtë pa përjashtime të kufizuara.

Të rinjtë e pranuar në punë duhet të kenë kushte pune të përshtatshme për moshën e tyre dhe duhet të jenë të mbrojtur ndaj shfrytëzimit ekonomik dhe ndaj çdo pune që mund të dëmtojë shëndetin e tyre, sigurinë fizike, mendore, morale dhe shoqërore ose që mund të ndërhyjë në edukimin e tyre.

Neni 33

Familja dhe jeta profesionale

1. Familja gëzon mbrojtje ligjore, ekonomike dhe sociale.
2. Për të përputhur familjen dhe jetën profesionale, të gjithë do të kenë të drejtën e mbrojtjes nga pushimi nga puna për arsye të shtatzënisë dhe të drejtën për tu paguar muajt e fundit të shtatzënisë dhe për lejen prindërore pas lindjes apo adoptimit të një fëmije.

Neni 34

Sigurimet shoqërore dhe ndihma sociale

1. Bashkimi European njeh dhe respekton të drejtën për përfitime të sigurimeve shoqërore dhe shërbimet sociale ofrojnë mbrojtje në raste të tilla si sëmundje, barrë lindje, aksidentet industriale, varësia apo mosha e vjetër, dhe në rast të humbjes së punësimit, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga Komuniteti, ligji dhe ligjet dhe praktikatat kombëtare.
2. Gjithkush që banon ligjërisht dhe lëviz brenda Bashkimit Evropian ka të drejtën e përfitimeve të sigurimeve shoqërore dhe avantazhe sociale në përputhje me ligjin e Komunitetit dhe ligjet dhe praktikatat kombëtare.
3. Në mënyrë për të luftuar përjashtimin social dhe varfërinë, Bashkimi European njeh dhe respekton të drejtën për asistencë sociale dhe strehim në mënyrë që të sigurohet një ekzistencë e denjë për të gjithë ata që u mungojnë burimet e mjaftueshme, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga ligji Komunitetit dhe ligjet kombëtare dhe praktikave.

Neni 35

Kujdesi shëndetësor

Gjithkush ka të drejtën e aksesit në kujdesin shëndetësor parandalues dhe të drejtë të përfitojë nga trajtimi mjekësor sipas kushteve të përcaktuara nga ligjet dhe praktikat kombëtare. Një nivel i lartë i mbrojtjes së shëndetit të njeriut do të sigurohet në përcaktimin dhe zbatimin e të gjitha politikave dhe aktiviteteve të Bashkimit Evropian.

Neni 36

Aksesi në shërbimet e interesit të përgjithshëm ekonomik

Bashkimi Evropian njeh dhe respekton akses në shërbimet e interesit të përgjithshëm ekonomik të parashikuara në ligjet dhe praktikat kombëtare, në përputhje me Traktatin themelues të Komunitetit Evropian, në mënyrë që të promovojnë kohezionin social dhe territorial të Bashkimit Evropian.

Neni 37

Mbrojtja e mjedisit

Një nivel i lartë i mbrojtjes së mjedisit dhe përmirësimin e cilësisë së mjedisit duhet të integrohet në politikat e Bashkimit Evropian dhe të sigurohet në përputhje me parimin e zhvillimit të qëndrueshëm.

Neni 38

Mbrojtja e konsumatorit

Politikat e Bashkimit Evropian do të sigurojnë një nivel të lartë të mbrojtjes së konsumatorit.

KREU V

Të drejtat e qytetarëve

Neni 39

E drejta për të votuar dhe për të kandiduar si një kandidat në zgjedhjet për Parlamentin Evropian

1. Çdo qytetar i Bashkimit ka të drejtën për të votuar dhe për të kandiduar si një kandidat në zgjedhjet për Parlamentin Evropian në Shtetin Anëtar në të cilin ai ose ajo banon, nën të njëjtat kushte si shtetasit e atij shteti.

2. Anëtarët e Parlamentit Evropian do të zgjidhen me votim të drejtpërdrejtë universal në një votim të lirë dhe të fshehtë.

Neni 40

E drejta për të votuar dhe për të kandiduar si një kandidat në zgjedhjet vendore

Çdo qytetar i Bashkimit Evropian ka të drejtën për të votuar dhe për të kandiduar si një kandidat në zgjedhjet vendore në shtetin anëtar në të cilin ai ose ajo banon nën të njëjtat kushte si shtetasit e atij shteti.

Neni 41

E drejta për administrim të mirë

1. Çdo person ka të drejtë të ketë çështjet e tij apo të saj të cilat do të trajtohen në mënyrë të paanshme, të drejtë dhe brenda një kohe të arsyeshme nga institucionet dhe trupat e Bashkimit Evropian.

2. Kjo e drejtë përfshin:

- Të drejtën e çdo personi për t'u dëgjuar, para çdo masë individuale e cila do të ndikojë në atë çka mund të jetë marrë negativisht;

- Të drejtën e çdo personi që të ketë qasje në dosjen e tij apo të saj, duke respektuar interesat legjitime të konfidencialitetit, sekretit profesional dhe të biznesit;

- Detyrimi i administratës për të dhënë arsyet për vendimet e saj.

3. Çdo person ka të drejta që Komuniteti të përmirësojë çdo dëmtim të shkaktuar nga institucionet e saj apo me anë të nëpunësve të saj në kryerjen e detyrave, në përputhje me parimet e përgjithshme të zakonshme për ligjet e Shteteve Anëtare.

4. Çdo person mund të shkruajë për institucionet e Bashkimit Evropian në njërën nga gjuhët e Traktateve dhe duhet të ketë një përgjigje në të njëjtën gjuhë.

Neni 42

E drejta e aksesit në dokumente

Çdo qytetar i Bashkimit Evropian dhe çdo person fizik ose juridik që banon ose e ka zyrën e tij të regjistruar në një nga Shtetet Anëtare, ka të drejtë në qasjen e dokumenteve të Parlamentit Evropian, Këshillit dhe Komisionit Evropian.

Neni 43

Avokati i Popullit

Çdo qytetar i Bashkimit European dhe çdo person fizik ose juridik i cili banon apo e ka zyrën e tij të regjistruar në një shtet anëtar ka të drejtë për t'iu referuar Avokatit të Popullit e Bashkimit European në rastet e keqadministrimit në aktivitetet e institucioneve apo organeve të Komunitetit, me përjashtim të Gjykatës së Drejtësisë dhe Gjykatave të Shkallës së Parë duke vepruar në rolin e tyre gjyqësor.

Neni 44

E drejta për peticion

Çdo qytetar i Bashkimit European dhe çdo person fizik ose juridik që banon apo që ka zyrën e saj të regjistruar në një shtet anëtar ka të drejtë t'i drejtohet Parlamentit Evropian.

Neni 45

Liria e lëvizjes dhe banimit

1. Çdo qytetar i Bashkimit European ka të drejtën për të lëvizur dhe banuar lirisht brenda territorit të Shteteve Anëtare.
2. Liria e lëvizjes dhe qëndrimit mund të jepet, në përputhje me Traktatin themelues të Komunitetit Evropian, për shtetasit e vendeve të treta rezidentë të ligjshëm në territorin e një Shteti Anëtar.

Neni 46

Mbrojtja diplomatike dhe konsullore

Çdo qytetar i Bashkimit European ka të drejtën që të përfaqësohet nga një diplomat kur ndodhet në territorin e një vendi të tretë në të cilin Shteti Anëtar në të cilin ai ka lindur, nuk është i përfaqësuar, ka të drejtën për mbrojtje nga autoritetet diplomatike ose konsullore të çdo shteti anëtar, në të njëjtat kushte si shtetasit e atij shteti anëtar.

DREJTËSIA

Neni 47

E drejta për ankim efektiv dhe për një gjykim të drejtë

Kushdo, të cilit të drejtat dhe liritë e garantuara nga ligji i Bashkimit Europian i shkelen, ka të drejtë për një ankim efektiv përpara një gjykate në përputhje me kushtet e parashikuara në këtë nen.

Gjithkush ka të drejtë për një proces të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar paraprakisht me ligj. Gjithkush do të ketë mundësinë për t'u këshilluar, mbrojtur dhe përfaqësuar.

Ndihma juridike do të vihen në dispozicion për ata që u mungojnë burimet e mjaftueshme për aq sa një ndihmë e tillë është e domosdoshme për të siguruar qasjen efektive në drejtësi.

Neni 48

Prezumimi i pafajësisë dhe e drejta e mbrojtjes

1. Çdokush që ka qenë i akuzuar do të prezumohet i pafajshëm deri sa të vërtetohet fajësia në bazë të ligjit.
2. Respekti për të drejtat e mbrojtjes së kujtdo që ka qenë i ngarkuar, do të jetë i garantuar.

Neni 49

Parimet e ligjshmërisë dhe proporcionalitetit të veprave penale dhe dënimet

1. Askush nuk do të quhet fajtor për ndonjë vepër penale për shkak të ndonjë veprimi ose mosveprimi i cili nuk përbën një vepër penale sipas ligjit kombëtar ose ligjit ndërkombëtar në kohën kur është kryer. As nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ishte i zbatueshëm në kohën kur është kryer vepra penale. Nëse, pas kryerjes së një vepre penale, ligji parashikon një dënim më të lehtë, ky dënim do të jetë i zbatueshëm.
2. Ky nen nuk do të ndikojë mbi gjykimin dhe dënimin e çdo personi për ndonjë veprim ose mosveprim, i cili, në kohën kur është kryer, quhej vepër penale sipas parimeve të përgjithshme të pranuar nga komuniteti i kombeve.
3. Ashpërsia e ndëshkimeve nuk duhet të jetë në mospërputhje me veprën penale.

Neni 50

E drejta për të mos u gjykuar ose dënuar dy herë në procedurën penale për të njëjtën vepër penale

Askush nuk do të jetë përgjegjës për të gjykuar ose dënuar sërish në procedurën penale për një vepër për të cilën ai ose ajo ka qenë tashmë përfundimisht i pafajshëm ose dënuar brenda Bashkimit në përputhje me ligjin.

KREU VII

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 51

Shtrirja

1. Dispozitat e këtij Statuti janë adresuar tek institucionet dhe trupat e Bashkimit Evropian me kujdesin e duhur për parimin e subsidiaritetit dhe të shteteve anëtare vetëm kur ata janë duke zbatuar ligjin e Bashkimit Evropian. Ata, pra, do të respektojnë të drejtat, të respektojnë parimet dhe promovimin e aplikimit të tyre në përputhje me kompetencat përkatëse të tyre.
2. Ky Statut nuk do të krijojë ndonjë pushtet të ri apo detyrë për Komunitetin apo Bashkimin, ose modifikojë kompetencat dhe detyrat e përcaktuara nga Traktatet.

Neni 52

Fusha e të drejtave të garantuara

1. Çdo kufizim mbi ushtrimin e të drejtave dhe lirive të njohura me këtë Statut duhet të sigurohet me ligj dhe të respektojnë thelbin e këtyre të drejtave dhe lirive të njeriut. Në varësi të parimit të proporcionalitetit, kufizime mund të bëhen vetëm nëse ato janë të nevojshme dhe kanë përmbushur vërtet objektivat e interesit të përgjithshëm të njohura nga Bashkimi Evropian ose nevojën për të mbrojtur të drejtat dhe liritë e të tjerëve.
2. Të drejtat e njohura me këtë Kartë të cilat janë të bazuara në Traktatet e Komunitetit apo të Traktatit mbi Bashkimi Evropian do të ushtrohen sipas kushteve dhe brenda kufijve të përcaktuar nga ato Traktate.
3. Për aq kohë sa kjo Kartë përmban të drejta të cilat korrespondojnë me të drejtat e garantuara nga Konventa për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, kuptimi dhe qëllimi i

këtyre të drejtave do të jetë i njëjtë si ato të përcaktuara nga Konventa. Kjo dispozitë nuk do të pengojë ligjin e Bashkimit European të sigurojë një mbrojtje më të gjerë.

Neni 53

Niveli i mbrojtjes

Asgjë në këtë Statut nuk do të interpretohet si kufizim ose duke ndikuar negativisht në të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të njohura, në fushat e tyre përkatëse të aplikimit, sipas ligjeve të Bashkimit European dhe ligjeve ndërkombëtare dhe marrëveshjet ndërkombëtare në të cilat Bashkimi Evropian, Komuniteti ose të gjitha Shtetet Anëtare që janë palë, duke përfshirë edhe Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, si dhe nga kushtetutat e Shteteve Anëtare.

Neni 54

Ndalimi i shpërdorimit të të drejtave

Asgjë në këtë Statut nuk do të interpretohet sikur nënkupton ndonjë të drejtë për të kryer çfarëdo veprimtarie ose për të bërë ndonjë akt që synon cënimin e ndonjë prej të drejtave dhe lirive të njohura në këtë Statut ose në kufizimin e tyre në një masë më të madhe se sa është parashikuar këtu.